

PUTREGAIUL ROȘU, O MARE CALAMITATE A PĂDURILOR DE MOLID

Ing. Casian Balabasciuc
Șeful Ocolului silvic Moldovița

În a doua jumătate a iunii ianuarie 1990 vânturile puternice au produs pagube însemnate arboretelor de rășinoase din Ocolul silvic Moldovița prin numeroase rupturi și doborâturi de arbori, al căror volum se ridică la cca. 20 mii m³. Procentul de arbori ruți este cu mult mai mare față de cel al arborilor doborâți. Rupturile s-au produs la înălțimi diferite, majoritatea fiind localizate în prima treime a trunchiului, adică în zona în care se află cea mai importantă parte din lemnul de lucru. Se constată că factorul care a favorizat ruperea arborilor sub acțiunea eoliană este în toate cazurile același, putregaiul roșu.

An de an se înregistrează în fondul forestier aferent ocolului rupturi, în special la molid. Pe de altă parte au devenit tot mai numeroase sesizările agenților economici în legătură cu procentul mare de putregai în arborii puși în valoare. De asemenea în teren sunt vizibili numeroși arbori atacați de *Fomes annosus* cu intensități diferite.

Având în vedere aceste aspecte considerăm oportun să lansăm un semnal de alarmă în legătură cu starea de sănătate a pădurilor de molid, cel puțin în cadrul Ocolului Moldovița.

De altfel, amploarea infestării molidului cu *Fomes annosus*, ciuperca producătoare de putregai roșu, se pare că este cu mult mai mare, deoarece specificul atacului poate induce în eroare. Astfel, arbori cu structura interioară puternic afectată apar în exterior ca perfect sănătoși.

Ignorarea de-a lungul anilor a putregaiului roșu sau acceptarea ideii că apariția sa și daunele produse sunt oarecum normale și inevitabile credem că sunt poziții care trebuiesc urgent revizuite, cu atât mai mult cu cât calitatea lemnului va fi o condiție din ce în ce mai importantă în relațiile impuse de trecerea spre o economie de piață.

Dacă pentru arboretele exploatabile sau preexploatabile nu se mai poate face mare lucru, pentru cele aflate în primele stadii de dezvoltare avem cel puțin o răspundere morală, calitatea lor depinzând strict de eforturile depuse în prezent.

Intrucât amploarea pe care a luat-o extinderea putregaiului este vizibilă, ne putem gândi la pagubele enorme posibile a se înregistra în aceste arborete peste câteva decenii, ca și la continuarea infestării lemnului în arboretele deja mature. Aceste afirmații își au temeiul în caracteristicile ciupercii și atacului declanșat de aceasta, și anume:

1. *Fomes annosus* emite spori tot anul, cu excepția sezonului înghețat.
2. Sporii au calitatea de a menține viabili pe sol circa 10 luni putând de asemenea să penetreze la adâncimi de 90 cm (Ichim, R., 1990),
3. Răspândirea lor este facilă, putând fi transportați la distanțe foarte mari atât de vânt și insecte cât și de apele curgătoare sau de precipitații.
4. Se instalează foarte repede pe arborii de molid ce prezintă leziuni proaspete ale scoarței, dar și pe cioatele rezultate în urma procesului de exploatare a lemnului.
5. Infestarea arborilor sănătoși se poate face și prin sol, prin contactul dintre rădăcini.

Intrucât ultimii ani au fost favorabili din punct de vedere climatic sporogenezei propunem în vederea prevenirii și diminuării riscului de infecție a arboretelor, pe lângă măsurile obișnuite care se pot lua în această situație următoarele:

1. Eliminarea pășunatului în păduri.

2. Instituirea obligației ca cioatele rezultate în urma lucrărilor de îngrijire sau exploatare să fie tratate chimic.

3. Producerea, în condiții de laborator, a unor culturi de ciuperci antagoniste, care prin infestarea arborilor răniți să împiedice dezvoltarea miceliilor de *Fomes annosus*, după bunul exemplu al unor țări civilizate.

Considerăm că un eventual efort financiar din partea forurilor superioare pentru concretizarea acestor propuneri ar fi pe deplin justificată.